

Aktsiaselts Väätsa Prügila
info@prygila.ee

30.01.2024 nr DM-121209-27

Väätsa Prügila AS keskkonnakompleksloa nr 24491 muutmise keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUS

Lähtudes Väätsa Prügila AS 22.09.2023 esitatud keskkonnakompleksloa nr 24491 muutmise taotlusest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 3 lõige 1 punkt 1, § 6 lõige 2 punkt 11 ja § 6 lõige 2¹, § 9 lõige 1, § 11 lõige 2, tööstusheite seaduse § 27 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõige 1 ja § 10 punktid 1 ja 2 **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. Jätta algatamata Väätsa Prügila AS keskkonnakompleksloa nr 24491 muutmise keskkonnamõju hindamine (KMH).

1.2. Keskkonnaamet leiab, et lähtudes eelhindangu tulemustest puudub vajadus kavandatava tegevuse erisuste ja keskkonnameetmete järele muidu ilmnedava olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või ennetamiseks.

Keskkonnaamet teavitab KMH algatamata jätmise otsusest 14 päeva jooksul väljaandes Ametlikud Teadaanded ning eraldi kirja teel puudutatud isikuid ja teisi menetlusosalisi (KeHJS § 12 lõige 1¹ punkt 2).

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1. Väätsa Prügila AS esitas 22.09.2023 [\[1\]](#) Keskkonnaametile taotluse, millega soovitakse jätkata Väätsa Prügila käitamisega ning täiendada tehtavaid jäätmekäitlustoiminguid (jäätmeliigid, ladustatavad- taaskasutatavad-, kõrvaldatavad kogused jm. Ettevõttele on väljastatud Väätsa Prügila käitamiseks keskkonnakompleksluba nr 24491. Käitise asukoht on Järvamaa prügila, Roovere küla, Türi vald, Järva maakond. Taotlus sisaldas KeHJSi § 6¹ lõikes 1 nimetatud teavet.

2.2. Keskkonnaamet võttis 11.10.2023 [\[2\]](#) taotluse menetlusse.

2.3. Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu selle kohta, kas kavandatav tegevus on olulise keskkonnamõjuga või mitte ning otsustab KMH algatamise või algatamata jätmise üle KeHJSi § 3 lõike 1 punkt 1, § 6 lõike 2 punkt 11 ja lõige 4, § 9 lõige 1, § 11 lõige 2, tööstusheite seaduse § 27 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral

tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõige 1 ja § 10 punktid 1 ja 2. KMH vajalikkuse üle otsustades lähtutakse KMH eelhindangust ja asjaomase asutuse seisukohast (KeHJSi § 6 lõige 2 punkt 11, § 11 lõige 2³). Eelhindang lisatakse KMH algatamise või algatamata jätmise otsusele (KeHJSi § 6 lõige 2, § 11 lõige 4). Keskkonnaamet lähtus otsuse tegemisel KeHJSi § 11 lõikes 2 sätestatud tähtajast (otsus on tehtud 90 päeva jooksul arvates KeHJSi § 6¹ lõikes 1 nimetatud teabe saamisest).

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJSi § 6¹ lõige 3). Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded on kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“ (KeHJSi § 6¹ lõige 5).

3.1. Kavandatav tegevus

3.1.1. Tegevuse iseloom ja maht

Väätsa Prügila AS (registrikood: 10672746, Järvamaa prügila, Roovere küla, Türi vald, Järva maakond, Eesti) põhitegevusalaks on tavajäätmete kogumine (EMTAK kood 38111), lisategevusalaks tavajäätmete töötlus ja kõrvaldus (EMTAK kood 38211), ohtlike jäätmete kogumine (EMTAK kood 38121) ja statistiline tegevus tavajäätmete töötlus ja kõrvaldus (EMTAK kood 38211).

Väätsa Prügila AS-i käitis Väätsa Prügila asub aadressil Järvamaa prügila, Roovere küla, Türi vald, Järva maakond, Eesti (katastritunnused: 93701:002:0118, 93701:001:0558, 93701:002:0119, 93701:002:0078, 93701:002:0079; edaspidi *käitise territoorium*). Kinnistute suurus kokku on 33,12 ha. Kinnistu katastritunnusega 93701:002:0079 sihtotstarve on 55% transpordimaa ja 45% jäätmehooldimaa, teiste kinnistute sihtotstarve on 100% jäätmehooldimaa.

Prügila asukoha valikul on arvestatud, et kõik jäätmekäitlustegevusega kaasneda võivad keskkonna ja sotsiaalsed häiringud (tolm, müra, lõhn, mõju pinna- ja põhjaveele) oleksid minimaalsed.

Prügila on ümbritsetud metsaga, mis vähendab oluliselt tolmu ja müra levikut elamuteni. Lähim elamu on ligikaudu 225 m kaugusel prügila territooriumi piiridest loodes (joonis 1. Väätsa Prügila paiknemine).

Joonis 1. Väätsa Prügila paiknemine (märgitud punase piirjoonega).

Lähimateks küladeks on Piiumetsa ja Roovere, kus elab alla 100 inimese. Suurem asula Väätsa asub 6 km kaugusel, kus asuvad lasteaed, kool ja muud ühiskondlikud hooned. Prügila territoorium on piiratud aiaga, värav on lukustatav. Paigaldatud on termokaamera ja valvekaamerad.

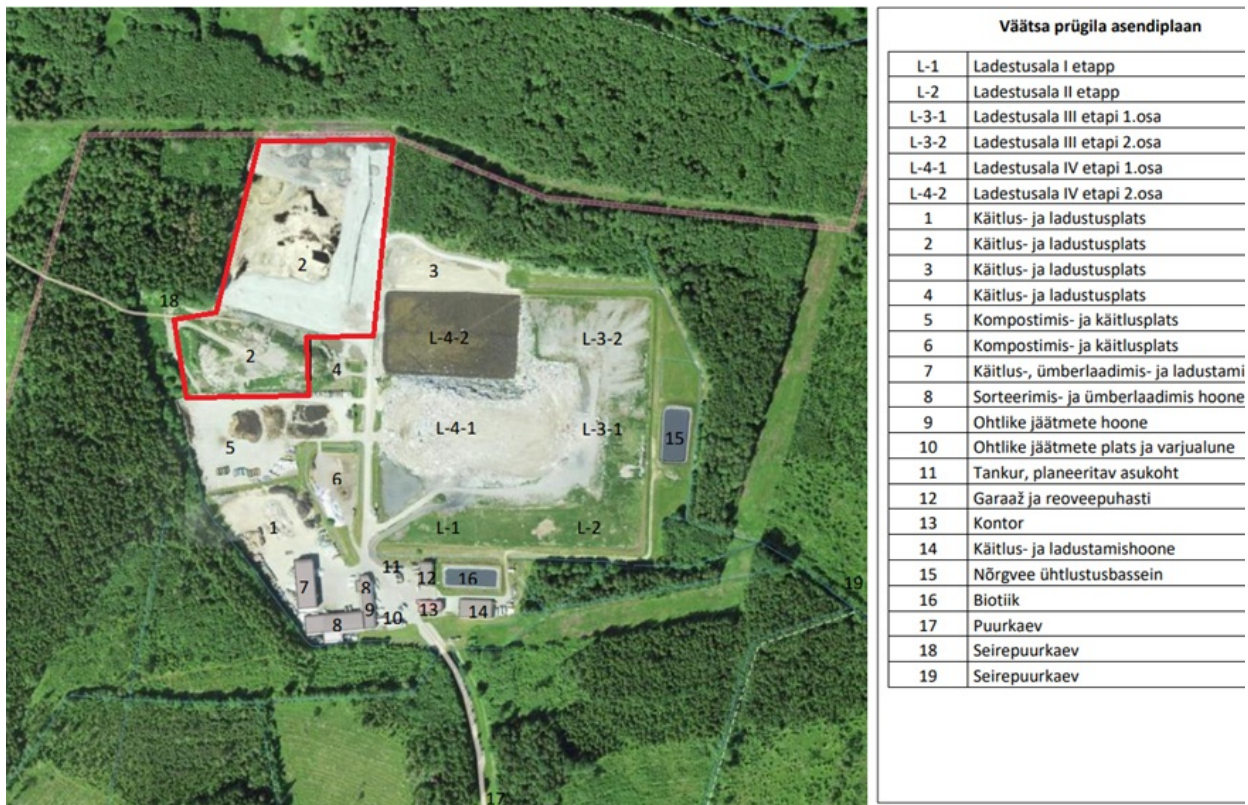
Väätsa Prügila peamised tegevused:

- Jäätmete ladestamine;
- Tavajäätmete käitlemine ja ladustamine;
- Ohtlike jäätmete käitlemine ja ladustamine;

Kompleksloa muutmise käigus täiendatakse Väätsa Prügilas käideldavate jäätmete käitlustoiminguid ja koguseid ning korrigeeritakse asendiplaani ja jäätmete ladustamise koguseid. Samuti on uuendatud lubatud heitkoguste projekt (edaspidi *LHK*), muutunud on heitallikate arv ning tulevikus lisandub väiketankla.

Kehtiva kompleksloaga on määratud prügila ladestusala mahutavuseks 780 000 t tavajäätmeid (D5) ja 40 000 t ohtlike jäätmeid. Aastas võib ladestada kuni 125 000 t tavajäätmeid ja 10 680 t ohtlike jäätmeid.

Loa muutmisega prügila ladestusala üldist mahutavust ei suurendata, kuid muudetakse aastaseid käitluskoguseid ja toiminguid, mis on seotud jäätmete käitlemisega. Võetakse kasutusele uus käitus- ja ladustusplats nr 2 (joonis 2. Uus käitus- ja ladustusplats). Käitusplats nr 2 on looduslikule savipinnasele rajatud käitus ja ladustamisplats, mis kaetakse enne jäätmekäitlustoimingute alustamist asfalkattega. Platsi sadevesi juhitakse kraavide abil pumplasse ja seal suunatakse pöördosmoospuhastisse. Kogumiskraavide veekindlus tagatakse spetsiaalse põhjakattega, näiteks bentoniitsavi matiga. Käitusplatsi nr 2 suurus ca 27 000 m².

Joonis 2. Uus käitlus- ja ladustusplats (orienteeruv paiknemine on märgitud punase joonega).

Uuel käitlus- ja ladustusplatsil (Ala nr 2) on kavandatud viia läbi järgmisi tegevusi:

- Vanarehvide ja rehviakke ladustamine ja purustamine;
- Puidujäätmete sorteerimine, ladustamine ja purustamine;
- Biolagunevate jäätmete käitlemine, stabiliseerimine, hügieniseerimine ja kompostimine;
- Pinnaste käitlemine; reostunud või ohtlike jäätmetega saastunud pinnaste vastu võtmine ja käitlemine (R5o) käitlus- ja ladustusplatsil;
- Reoveesette käitlemine;
- Tuhkade käitlemine;
- Bioloogiline töötlemine.

Võrreldes kehtiva loaga taotletakse loa muutmisega järgmist:

- Ohtlike jäätmete kõrvaldamine (D5)

Ohtlike jäätmete paigutamine tarindprügilatesse (näiteks jäätmete paigutamine üksteisest ning keskkonnast isoleeritud, pealt kaetud ja vooderdatud pesadesse). Kehtiva loaga on lubatud ohtlike jäätmete aastane ladestuskogus 10 680 t ja ladestada on lubatud ohtlikke jäätmeid koodidega:

16 01 11* - Asbesti sisaldavad piduriklotsid;

17 06 01* - Asbesti sisaldavad isolatsioonimaterjalid;

17 06 05* - Asbesti sisaldavad ehitusmaterjalid;

10 09 07* - Ohtlikke aineid sisaldavad kasutatud valukärnid ja -vormid;

10 11 17* - Protsessist väljuvate gaaside puhastussetted ja -filtrikoogid, mis sisaldavad ohtlikke aineid;

10 12 09* - Ohtlikke aineid sisaldavad tahked gaasipuhastusjätmed;

16 08 02* - Ohtlikke siirdemetalle või siirdemetallide ohtlikke ühendeid sisaldavad kasutatud katalüsaatorid;

- 17 05 03* - Ohtlikke aineid sisaldavad kivid ja pinnas;
- 17 05 05* - Ohtlikke aineid sisaldav süvenduspinnas;
- 19 08 08* - Raskmetalle sisaldavad membraanpuhastusjäätmel.

Kompleksloa muutmisega aastast ladestuskogust ei muudeta (vastavalt ettevõtte täpsustavale kirjale, KOTKAS nr DM-121209-24), kuid lisanduvad jäätmed koodidega:

- 10 01 16* - Koospõletamisel tekkinud ohtlikke aineid sisaldav lendtuhk;
- 10 01 18* - Ohtlikke aineid sisaldavad gaasipuhastusjäätmel;
- 15 01 11* - Ohtlikust poorsest ainest (näiteks asbestist) koosnevat ruumvõret sisaldavad metallpakendid, sealhulgas tühjad survemahutid;
- 16 02 12* - Vaba asbesti sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud seadmed;
- 16 08 02* - Ohtlikke siirdemetalle või siirdemetallide ohtlikke ühendeid sisaldavad kasutatud katalüsaatorid;
- 17 01 06* - Ohtlikke aineid sisaldavad betooni-, tellise-, plaadi- või keraamikatootesegud või lahusfraktsioonid;
- 17 05 07* - Ohtlikke aineid sisaldav teetammitäitematerjal;
- 17 06 03* - Muud ohtlikest ainetest koosnevad või neid sisaldavad isolatsioonimaterjalid;
- 17 08 01* - Ohtlike ainetega saastatud kipsipõhised ehitusmaterjalid;
- 17 09 03* - Muu ohtlikke aineid sisaldav ehitus- ja lammutuspraht (sealhulgas segapraht);
- 19 03 04* - Osaliselt stabiliseeritud ohtlikud jäätmed, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 19 03 08*;
- 19 03 06* - Tahkestatud ohtlikud jäätmed.

- Tavajäätmete taaskasutamisele eelnev sorteerimine (R12s)

Jäätmete taaskasutamisele eelnev sortimine või teatud komponentide eraldamine, millega võib kaasneda mehhaaniline töötlemine (purustamine, tükeldamine, demonteerimine, kokkupressimine, granuleerimine jms), juhul kui selle tulemusel tekivad uued jäätmeliigid ning jäätmete olemus või koostis muutub. Aastane kogus on 50 000 t. Kehtiva loaga on lubatud pakendijäätmete kogumine ja sortimine kuni 6000 t/a ja ehitus- ja lammutusjätmete kogumine ja sortimine kuni 58 200 t/a.

- Jäätmesegude koostamine (R12x)

Taaskasutamisele eelnev jäätmesegude koostamine või jäätmete segamine. Aastane kogus on 30 000 t. Kehtivas loas on lubatud jäätmekütuse tootmine R12x toimingukoodiga kuni 250 t/a. R12x toiming on kehtivas kompleksloa tabelis J2. *Andmed jäätmeliikide ja -koguste ning jäätmete kavandatava liikumise kohta kalendriaasta jooksul* (edaspidi tabel J2) kokku märgitud kasutamiseks 34 700 t erinevate jäätmete puhul.

- Biolagunevate jäätmete käitlemine ja komposti tootmine(R3o)

Bioloogiline ringlussevõtt, sealhulgas kompostimine ja muud bioloogilised muundamisprotsessid. Aastane kogus 22 000 t. Kehtivas loas on aastane kogus samuti 22 000 t.

- Ohtlike jäätmete taaskasutamisele eelnev sorteerimine(R12s)

Jäätmete taaskasutamisele eelnev sortimine või teatud komponentide eraldamine, millega võib kaasneda mehhaaniline töötlemine (purustamine, tükeldamine, demonteerimine, kokkupressimine, granuleerimine jms), juhul kui selle tulemusel tekivad uued jäätmeliigid ning jäätmete olemus või koostis muutub. Aastane kogus on 50 000 t. Kehtivas loas on tabelis J2 märgitud R12s toiming kokku 133 100 t erinevate jäätmete puhul.

- Pinnaste käitlemine(R5o)

Pinnase puhastamine, mille tulemuseks on pinnase taaskasutamine, sh töötlemine bioloogiliste, termiliste, füüsikalis-keemiliste jm meetoditega. Aastane kogus on 60 000 t. Kehtivas loas on aastas lubatud maksimaalselt 13 725 t bioloogiliselt töödeldavaid jäätmeid.

- Jäätmete ladustamine (R13)

Ladustamine koodinumbriga R1–R12 märgitud mis tahes toiminguks, välja arvatud jäätmeseaduse § 14 lõike 1 kohane ajutine ladustamine (eelladustamine) jäätmete tekkekohas. Aastane kogus on 66 000 t. Kehtivas loas on lubatud üheaegselt ladustada kuni 51 575 t jäätmeid.

- Reoveesette käitlemine (R12o)

Jäätmete taaskasutamisele eelnev bioloogiline töötlus. Aastane kogus on 40 000 t. Kehtivas loas ei ole eraldi reoveesette käitlemist välja toodud, reoveesetteid käideldakse pinnase puhastamise protsessiga koos.

- Tuhkade käitlemine (R12s)

Jäätmete taaskasutamisele eelnev sortimine või teatud komponentide eraldamine, millega võib kaasneda mehhaaniline töötlemine (purustamine, tükeldamine, demonteerimine, kokkupressimine, granuleerimine jms), juhul kui selle tulemusel tekivad uued jäätmeliigid ning jäätmete olemus või koostis muutub. Aastane kogus on 80 000 t. Kehtivas loas on korrigeeritud lubatav tuhkade kogus 42 000 t ja toimingukoodideks on R5o ja R5y.

- Jäätmetest vee eraldamine(R12p)

Jäätmete taaskasutamisele eelnev füüsikalis-keemiline töötlemine (kuivatamine, aurutamine, konditsioneerimine jms). Aastane kogus on 5000 t. Kehtivas loas ei ole R12p toimingut.

- Jäätmete korduskasutuseks ettevalmistamine (R3k)

Jäätmeteks muutunud, peamiselt orgaanilisest materjalist koosnevate toodete või nende komponentide korduskasutuseks ettevalmistamine. Aastane kogus on 1 000 t. Kehtivas loas on tabelis J2 R3k toiming märgitud 9 900 t erinevatele jäätmetele, tegu on puitjäätmete, tekstiili ja suurjäätmetega.

- Bioloogiline töötlemine (D8)

Bioloogiline töötlemine, mida ei ole käsitletud mujal selles nimistus ning mille lõppsaaduseks on ühendid või segud, mis kõrvaldatakse koodinumbriga D1–D12 märgitud mis tahes toiminguga. Aastane kogus on 20 000 t. Kehtivas loas on lubatud D8 käitlustoiming kokku 4662 t jäätmete puhul.

- Jäätmete taaskasutamine (R5m)

Mehaaniline ringlussevõtt, sealhulgas anorgaaniliste ehitusmaterjalide ringlussevõtt ja pinnase puhastamine, mille tulemuseks on pinnase taaskasutamine. Aastane kogus 30 000t. Kehtivas loas on R5m toiming lubatud kokku 5000 t jäätmetele. Lisaks on lubatud prügilasulgemiskavaga taaskasutada 19 12 12 jäätmeid prügilasulgemiskihis nr 1, so gaasi- ja tasanduskiht, kuni 29 640 m³ materjale ja 17 05 04, 17 05 06, 17 05 08 võib kasutada kihis nr 3, so kaitse- ja drenikiht ja kihis nr 4 (kattekiht). Kokku on kihis nr 3 lubatud kasutada 24 500 m³ materjale (looduslikud või jäätmed) ning kihis nr 4 on lubatud kasutada 39 200 m³ materjale (looduslikud või jäätmed);

- Jäätmete kõrvaldamine (D1)

Maapealne või maa-alune ladestamine (näiteks prügilatesse). Aastane kogus jääb 10,680 t (sama kehtivas loas). Kehtivas loas D1 toimingukoodi ei ole kasutatud (on D5);

- Jäätmete ümberpakkimine enne kõrvaldamist (D14)

Jäätmete ümberpakkimine enne koodinumbriga D1–D13 märgitud mis tahes toimingut. Aastane kogus on 125 000 t. Kehtivas loas on tabelis J2 kasutatud D14 toimingukoodi valdaval osal jäätmetest mille ladestamine prügilasse on lubatud, kokku 12 642 t jäätmete puhul;

- Jäätmete korduskasutuseks ettevalmistamine (R5k)

Jäätmeteks muutunud, peamiselt anorgaanilisest materjalist koosnevate toodete või nende komponentide korduskasutuseks ettevalmistamine. Aastane kogus on 1 000 t. Kehtival loal on tabelis J2 märgitud R5k toimingud kokku 4000 t erinevate jäätmete jaoks;

- Jäätmete taaskasutamisele eelnev bioloogiline töötlus (R12o)

Jäätmete taaskasutamisele eelnev bioloogiline töötlus. Aastane kogus 22 000 t. Kehtivas loas on R12o toimingukood märgitud J2 tabelis kokku 11 587 t jäätmetele;

- Jäätmematerjali taaskasutamine ehk mehaaniline ringlussevõtt (R3m)

Mehaaniline ringlussevõtt ehk jäätmematerjali taaskasutamine selle keemilist struktuuri muutmata kas esialgsel või mõnel muul otstarbel. Aastane kogus on 10 000 t. Kehtivas loas R3m toimingukood puudub;

- Jäätmete ümberpakkimine enne taaskasutusele suunamist (R12y)

Jäätmete taaskasutamisele eelnev ümberpakkimine. Aastane kogus on 125 000 t. Kehtivas loas on R12 y toimingukood märgitud J2 tabelis kokku 163 542 t erinevate jäätmete kohta;

- Jäätmesegude koostamine enne kõrvaldamist (D13x)

Jäätmete kõrvaldamisele eelnev jäätmesegude koostamine või jäätmete segamine. Aastane kogus on 30 000 t. D13x toimingukood kehtivas loas puudub.

Keskkonnaamet on eelhinnangu andmisel kasutanud järgmisi materjale:

1. Keskkonnakompleksloa taotlus nr [T-KL/1014034-5](#) koos lisadega. Kättesaadav KOTKAS infosüsteemis menetluse nr M-121209 all;
2. Menetluse M-121209 käigus esitatud lisadokumendid (registreeritud menetluse all KOTKAS infosüsteemis);
3. Maa-ameti geoportaali X-GIS andmed;
4. Keskkonnaregistri avalik teenus;
5. Türi valla jäätmekava aastateks 2021-2026;
6. Türi valla üldplaneering. Kättesaadav Türi valla kodulehel: [Üldplaneering - Türi Vallavalitsus \(tyri.ee\)](#)
7. AS Väätsa Prügila tegevusaruanne 2021. Kättesaadav Keskkonnagentuuri kodulehel: [EMASi organisatsioonid Eestis | Keskkonnaagentuur](#)
8. Väätsa prügila sulgemisprojekt koos lisadega. Kättesaadav Kotkas kirja DM-100498-3 all. [KOTKAS - AVE 2.10.10 \(envir.ee\)](#)

3.1.2. Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega

Taotletav tegevus on kooskõlas asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna planeeritavate tegevustega. Väätsa prügila rajati Väätsa valda 2000-ndal aastal eesmärgiga teenindada Järvamaad ja Raplamaad, samuti osaliselt Viljandi-, Lääne-Viru ja Jõgevamaad. 2017. aastal ühines Väätsa vald Türi vallaga. Vastavalt Türi valla üldplaneeringule on tegu nõuetekohase segaolmejäätmete prügilaga. „Türi valla jäätmekava aastateks 2021-2026“ kohaselt on tegu jäätmekäitluskohaga, mille arendustegevused on suunatud jäätmete

taaskasutamise võimekuste suurendamisele. Seega on kavandatud tegevus kookõlas Türi valla üldplaneeringu maakasutusega.

Väätsa Prügila üheks väljundiks on jäätmematerjalide sorteerimine ja ringlusesse suunamine. Riikliku tähtsusega strateegilised planeerimisdokumendid viitavad, et järjest olulisemaks muutub materjalide taaskasutamine ja ringmajandus:

1. Eesti Keskkonnanstrateegia aastani 2030, vastu võetud Riigikogu poolt 02.2007. Strateegia üheks eesmärgiks on vähendada jäätmete ladestamist ning suurendada jäätmete sortimist, taaskasutamist, sh ringlussevõttu, et vähendada kõrvaldatavate jäätmete kogust miinimumini. Oluline on ka vähendada jäätmete ohtlikkust ning ohtlike ainete sisaldust jäätmetes, see ühtlasi väldib jäätmete käitlemisel õhku, vette ja pinnasesse sattuvate heitkoguste suurenemist.
2. Kliimapolitiika põhialused aastani 2050 (Riigikogu 05.04.2017 otsus), kus punkt viis kirjeldab, et majanduskasv seotakse lahti esmase tooraine kasutamise kasvust ressursitõhusa ringmajanduse edendamise kaudu, arvestades säästva arengu eesmarke ning eelkõige säästva tootmise ja tarbimise põhimõtteid. Jäätmehierarhiast lähtudes jätkatakse jäätmetekke vähendamist ja tõhustatakse jäätmete liigiti kogumist.
3. Riigi jäätmekava 2022–2028. Riigi jäätmekava peamine eesmärk on korrastada ning korraldada jäätmehooldust süsteemselt valdkonna kõigil tasanditel, ühtlustada eesmärgid riigi kui terviku jaoks, seada sihid ja ülesanded kohalikele omavalitsustele, ettevõtjatele, tootjatele ja elanikkonnale.
Riigi jäätmekava strateegiline eesmärk on jäätmehierarhia põhimõtte rakendamine ja ringmajandusele ülemineku soodustamine tõhusama ja efektiivsema jäätmekäitluse abil.

Maakonna ja kohaliku omavalitsuse tasandi strateegilised planeerimisdokumendid:

1. Järvamaa arengustrateegia 2035+
Keskkonna valdkonnas on välja toodud kolm olulist valdkonda:
 - a) Kliimakriis (eesmärgiks on kliimamuutuste pidurdamine ja kliimamuutuste negatiivsete mõjudega kohanemine);
 - b) Loodusressursid (eesmärgiks on ressursisääst ning elurikkuse hoidmine ja taastamine);
 - c) Ringmajandus (eesmärgiks on ringmajandusele kui uuele majandusmodelile ja jäätmemajanduse loogilisele jätkule üleminek);
2. Jäätmekäitluse korraldamine toimub vastavalt Türi valla jäätmekavale ja jäätmehoolduseeskirjale. Jäätmekäitus peab lähtuma jäätmehierarhiast ning on välja toodud, et Väätsa Prügila arendustegevused on suunatud jäätmete taaskasutamise võimekuste suurendamisele.

3.1.3. Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Ettevõtte tegevusega ei kaasne olulist loodusvarade (maa, muld, pinnas vesi, ja looduslik mitmekesisus) kasutamist, sest ettevõtte kasutab ressursse, mis on juba varem muutunud jäätmeteks.

Jäätmekäitlustegevuste laiendamine alale nr 2

Taotletava tegevusega laiendatakse jäätmekäitlustegevuste teostamiseks vajalikku maa-ala. Kasutusele võetakse nn taaskasutusväljak (Ala nr 2), mille ehitamine on varasemalt kooskõlastatud kohaliku omavalitsusega ja Keskkonnaamet on väljastanud platsi ehitamise jaoks 09.09.2021 korraldusega nr DM-115315-13 keskkonnala nr KL-513385 ja 01.12.2023 jäätmekäitleja registreeringu nr RE.JÄ/520687. Varasemalt on Keskkonnaamet Alal nr 2 tehtavaid toiminguid analüüsinud ja leidnud, et ettevõtte kavandatava tegevuse puhul ei ole keskkonnamõju hindamine kohustuslik, kuna tavajäätmete taaskasutamine ei ole olulise keskkonnamõjuga tegevus KeHJS mõistes (KeHJS § 11 lg 3, § 6 lg 1). Samuti ei ole vaja anda eelhinnangut ja kaaluda KMH vajalikkust (KeHJS § 6 lg 2³). Enne jäätmekäitlustoimingute alustamist kaetakse Ala nr 2 asfaltkattega ja kõik tekkivad nõrgveed kogutakse kokku ja juhitakse puhastisse.

Ladestatavate ohtlike jäätmete lisamine kompleksloale

Ettevõtte soovib lisada ladestatavate jäätmete nimekirja ohtlikke jäätmeid, mis varasemalt ei ole kompleksloal olnud. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 6 lg 1 p 22 kohaselt on ohtlike jäätmete ladestamine olulise keskkonnamõjuga tegevus.

Keskkonnaministri 29.04.2004 Määruse nr 38 "Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded" (edaspidi määrus nr 38 või prügilamäärus) § 21 lg 1 p 3 kohaselt võib tavajäätmeprügilasse ladestada ka ohtlikke jäätmeid, mis vastavad EL nõukogu otsuses 2003/33/EÜ sätestatud kriteeriumidele, selleks eraldatud eriladestusalale või ladestusala selleks määratud osale. Ohtlikke jäätmeid ei või ladestada biolagunevate jäätmete ladestusalale ja katsetamata tavajäätmeid ei või vastu võtta prügila eraldatud ladestusalale, kuhu ladestatakse stabiilseid mittereageerivaid ohtlikke jäätmeid. (Määrus nr 38 § 21 lg 2, lg 5).

Prügilamääruse kohaselt loetakse stabiilseteks mittereageerivateks jäätmeteks need jäätmed, mille leostuvuse toime ei muutu pika aja jooksul ebasoodsaks prügila konstruktsioonitingimuste või võimalike õnnetuste tõttu:

- 1) jäätmetes enestes toimuvate protsesside mõjul (nt biolagunemise tõttu);
- 2) pikaajaliste välistingimuste, nt vee, õhu, temperatuuri, mehaaniliste mõjutuste toimetel;
- 3) muude jäätmete, sh jäätmetes toimuvate protsesside tulemusena tekkinud muude saaduste nagu näiteks nõrgvee ja gaasi mõjul.

Selliste jäätmete leostuvus ei tohi ületada järgmisi piirväärtusi (arvutatakse mõõdetava aine leostuva osa koguhulgana vedeliku ja tahke aine suhte juures 10 liitrit kilogrammi kohta ($L/S=10 \text{ l/kg}$):

Komponent	Piirväärtus, mg/kg kuivaine kohta ($L/S=10 \text{ l/kg}$)
-----------	---

Arseen (As)	2
Baarium (Ba)	100
Kaadmium (Cd)	1
Kroomi (Cr) koguhulk	10
Vask (Cu)	50
Elavhõbe (Hg)	0,2
Molübdeen (Mo)	10
Nikkel (Ni)	10
Plii (Pb)	10
Antimon (Sb)	0,7
Seleen (Se)	0,5
Tsink (Zn)	50
Kloriid	15 000
Fluoriid	150
Sulfaat	20 000
Lahustunud orgaaniline süsinik (DOC)*	800
Lahustunud tahkete ainete koguhulk (TDS)**	60 000

*Kui nimetatud jäätmed ei vasta DOCi väärtustele jäätmete enese pH olemasoleva väärtuse juures, võib neid katsetada L/S = 10 l/kg ja pH taseme 7,5–8,0 juures. Jäätmeid võib lugeda DOCi vastuvõtukriteeriumidele vastavaks, kui selle määramise tulemus ei ole suurem kui 800 mg/kg.

**Sulfaadi- ja kloriidiväärtuste asemel võib teise võimalusena kasutada TDSi piirväärtusi

Ohtlikke sõmeraid jäätmeid võib tavajäätmete prügilasse ladestada juhul, kui nende leostuvus vastab määruse nr 38 § 21 lg 7 sätestatud piirväärtustele ja orgaanilise süsiniku koguhulk (TOC) ei ületa 5% ning pH on vähemalt 6.

Ohtlikke jäätmeid aastane ladestuskogust ei suurendata. Arvestades, et ladestatavate ohtlike

jäätmete leostuvus ei ületa määrus nr 38 § 21 lg 7 ja lg 8 piirväärtusi, ladestatavate jäätmete kogus ei suurene ning ohtlikud jäätmed ladestatakse vastavalt prügilamääruse nõuetele, ei suurene jäätmete ladestamisega kaasnev keskkonnamõju ning KMH ei ole vajalik.

Vee kasutus

Ettevõtte tegevuse käigus kasutatakse põhjavett Siluri-Ordoviitsiumi põhjaveekihi, Siluri-Ordoviitsiumi Pärnu põhjaveekogumist. Vett kasutatakse kontoris, tootmishoones ja garaažis olmeveeks. Ettevõtte veevajadus on väga väike (nt 2022. aastal 260 m³) – jäädes oluliselt alla keskkonnaloa künnist (150 m³ ööpäevas). Uue jäätmekäitlusplatsi kasutusele võtmine ja kompleksloa muutmisega lisanduvate toimingute tegemine ei suurenda käitise veevajadust.

Kütus

Diislikütust tarbitakse seadmete ja mehhanismide töös hoidmiseks ning diislikütuse kulu on sõltuvuses töö intensiivsusest ning käideldavate jäätmete hulgast. Kavandatava tegevusega seoses ei ole näha märkimisväärselt kütuste kasutamise intensiivistumist, millel võiks olla oluline mõju keskkonnale või inimese tervisele.

3.1.4. Tegevuse energiakasutus

Energiatõhususe tagamiseks on ettevõttes juurutatud energiatõhususkava, mis hõlmab arvestust elektrienergia, kütuste ja vee kasutuse kohta. Kord kuus jälgitakse ettevõtte seadmete ja valgustussüsteemi energiatarvet. Uute seadmete ja tehnika soetamisel eelistatakse võrreldava hinna korral energiasäästlikke seadmeid.

Kõige suurem osa kütustest ja elektrienergiast kulub prügila põhitegevuste nagu liikuvtehnika, hoonete ja seadmete ning valgustuse tarbeks. Ekstreemsetes olukordades (voolukatkestused jms) on võimalik kasutada elektrigeneraatorit. Energiakasutust puudutava informatsiooni kohta peetakse igakuulist arvestust, hinnatakse energiatõhususkava täitmist, koondandmed avaldatakse iga-aastases keskkonnanaruandes.

Ladestusalalt kogutud prügilagaas kasutatakse hoonete kütmiseks või põletatakse tõrvikus.

Kavandatava tegevusega seoses kasvab energiakasutus proportsionaalselt töö intensiivsusega ja on sõltuvuses käideldavate jäätmete hulgast ja tehtavatest jäätmekäitlustoimingutest. Arvestades, et jäätmekäitlustoiminguid teostatakse käitises pidevalt, siis ei ole näha planeeritava tegevuse märkimisväärselt energiakasutuse kasvu võrreldes juba olemasolevaga.

3.1.5. Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Heide pinnasesse

Käitise territoorium asub Maa ameti geoloogia kaardirakenduse alusel (1:50 000) nõrgalt kaitstud põhjaveega alal kus põhjavesi on looduslikult nõrgalt kaitstud maapinnalt lähtuva punkt- või hajureostuse suhtes. Prügila ladestusala põhi ja küljed on kaetud vettpidavast materjalist kihi ja drenkihiga. Vettpidavaks tehismaterjaliks on 2,0 mm paksune HDPE kile ja 50 cm drenaažikiht. Uue jäätmekäitlusala pinnas kaetakse asfaltkattega, plats rajatakse kaldu kraavi suunas, millega kogutakse platsi sadeveed kokku ja juhitakse puhastisse.

Olemasolevatel ladestusaladel, kompostimis- ja käitlusväljakutel, hoiustamisaladel tekkiv nõrgvesi kogutakse kokku nõrgveedrenaažiga ja suunatakse ühtlustusbasseini ning sealt settebasseini ja seejärel puhastisse. Kõikidelt kõvakattega platsidelt kogutakse restkaevude abil kokku ka sadevesi ja suunatakse pöördosmoospuhastitesse koos nõrgvee ja olmereoveega. Uue jäätmekäitlusala sademevesi ja nõrgvesi on vastavalt keskkonnamooskompleksi taotluse lisale 26 „Vee_erikasutuse_asukoha_skeem“_kavas kokku koguda kraavide süsteemiga ja suunata ühtlustusbasseini nõrgveepumpla abil. Saasteainete heide pinnasesse on võimalik läbi reostunud sademevee ja nõrgvee imbumise kraavides. Pinnasesse heite vältimiseks on vajalik kogumiskraavide põhi katta vett läbilaskmatu kattega või kasutada nõrgvee kogumiseks kinniseid lahendusi (nt drenaaž).

Kompostimisväljakult kogutava vee puhastamiseks on paigaldatud õlipüüdur. Kõik käitise territooriumil tekkivad saastunud veed puhastatakse pöördosmoos protsessil põhinevas Väätsa puhastis (keskkonnaregistri kood PUH0510570). Vajadusel kasutatakse nõrgvett ka ladestusalade kastmiseks, niisutamiseks või tulekahju kustutamiseks.

Heide vette

Käitises tekib nõrgvesi nii sademevee nõrgumisel prügiehandisse kui ka ladestatud prügi enda niiskusest. Nõrgvesi valgub läbi prügimassi, jõuab prügila aluspõhjale ja kogutakse drenaažisüsteemiga. Lisaks kogutakse restkaevudega kokku ka käitise territooriumil saastunud sademevesi. Vettehte vähendamiseks puhastatakse käitise territooriumil tekkivad nõrgvesi ja sademevesi kahest pöördosmoosseadmest koosnevas puhastis (Väätsa reoveepuhasti). Esimene pöördosmoospuhasti käivitati 2012. aastal. 2018. aastal ehitati juurde teine pöördosmoospuhasti. 2022. aastal renoveeriti täielikult ka vanem puhasti. Väätsa puhasti tagab suublasse juhitava heitvee vastavuse kehtivatele nõuetele. Eeltoodust lähtuvalt on vähe tõenäoline, et tegevus avaldaks negatiivset keskkonnamõju allavoolu suublaks olevatele veekogudele (Emismäe kraav (VEE1127431), Lintsi jõgi (VEE1127400)). Heidet põhjavette vähendavad jäätmekäitlualal olevad vett läbilaskmatud pinnad.

Vajadusel on võimalik kasutada nõrgvett prügila kastmiseks/niisutamiseks või tulekahju kustutamiseks. Avariolukordades, kus reoveepuhasti ei tööta ja ühtlustusbassein on maksimaalselt täitunud, juhitakse reovesi ühtlustusbasseinist biotiiki, et vältida reostunud nõrgvee voolamist pinnaveekogusse. Seejärel lülitatakse tööle nõrgvett biotiigist ladestusalale tagasi pumpavad pumbad. Käitist ümbritsevad põhja, ida ja lõuna suundades kuivenduskraavid. Kui avariolukorras jälgitakse, et käitise territooriumil saastunud vesi ei satu kuivenduskraavidesse (nt pumpade, tammide jm tõkestusmeetodite kasutuselevõtt), ei ole ka avariolukorras käitise tegevusel vetteheitest tingitud negatiivset keskkonnamõju.

Loa muutmisega suurenevad käideldavate jäätmete kogused, kuid arvestades, et käitlemine toimub asfalteeritud platsil vastavuses jäätmekäitluse parima võimaliku tehnika nõuetega ja prügilaladestusalad on ehitatud vastavalt prügilamääruse § 11 nõuetele ning ohtlike jäätmete ladestamisel jälgitakse prügilamääruse § 21 nõudeid ohtlike ainete leostuvuse ja ladestamistingimuste osas, siis ei suurene jäätmekäitlusega kaasnev keskkonnamõju.

Kasvuhoonegaasid

Prügi ladestamisel tekib prügilagaas, mis osaliselt kogutakse kuid osaliselt lendub hajusheitenä. Prügilagaasi peamiseks komponendiks on metaan (CH₄), mille eluiga atmosfääris on viis korda pikem kui CO₂-l ning metaani suhteline kasvuhooneefekti tekitav mõju on 84 korda suurem kui CO₂-l. Prügilagaasi kogumiseks on prügilademesse ehitatud gaasi kogumissüsteem ja paigaldatud kaks kompressorjaama ja põleti (tõrvikpõleti). Ladestusalalt kogutud prügilagaas kasutatakse hoonete kütmiseks või põletatakse tõrvikus, mis aitab vältida prügilagaaside sattumist atmosfääri. Kompleksloa muutmisega seoses ei suurendata ladestatavate jäätmete üldkogust ning biojätmete ladestamine ja sorteerimata olmejäätmete ladestamine prügilasse on keelatud, seega ei kaasne taotletava tegevusega metaani heite suurenemist.

Välisõhu saastamine

Saasteaineid eraldub välisõhku prügilagaasi ja kütuse põletamiselt, orgaanilise aine lagunemisel tekkiva prügilagaasi hajusheidest ladestusalalt ning kompostiväljakutelt, pakendijätmete sorteerimise hoonest ja transpordile mõeldud kütuse laadimiselt. Käitise heiteallikad on tõrvikpõletid, ladestusala, biolagunevate jäätmete käitlemine, puidujätmete käitlemine, puidujätmete purusti mootor, mahuti täitmine ja kütuse hoiustamine ja väiketankla mahuti. Põletusseadmete summaarne soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus on 1,4 MW_{th}. Käitises kasutatakse aastas kuni 18 tonni diislikütust ja 150 tuh Nm³ jäätmegaasi.

3.1.6. Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Ettevõtte enda tegevuse käigus ei tekitata suures mahus või erikäitlust vajavaid jäätmeid. Kontoriruumides tekivad peamiselt vanapaberi- ja pakendijätmed. Tekkivad jäätmed, sh ohtlikud jäätmed, kogutakse vastavalt jäätmeliikidele ning antakse üle vastavaid lube omavatele isikutele või käideldakse vastavalt. Kompleksloa muutmisel lisanduvad tegevused ei suurenda ettevõtte enda tegevuse käigus tekkivate jäätmete hulka.

3.1.7. Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Ohuolukordadeks võivad olla:

- tulekahju
- ohtlike kemikaalide leke
- veevarustuse katkemine/veeavarii
- reoveepuhasti avarii/reovee pumpla avarii

- pikselöök
- torm
- liiklusõnnetused
- elektritoite katkestus
- lokaalne, regionaalne, üleriigiline või ülemaailmne haiguspuhang (pandeemia)
- lõhkeseadmed või plahvatusohtlikud ained

Ettevõttel on rakendatud integreeritud keskkonnajuhtimissüsteem vastavalt rahvusvaheliste standardite ISO 9001 ja ISO 14001 nõuetele. Väätša Prügila AS-ile on omistatud EMAS-i registreerimisnumber EE-000014. Perioodiliselt viiakse läbi nii järelevalve- kui ka sertifitseerimisauditeid.

Prügila territoorium on piiratud aiaga kõrvaliste isikute ligipääsu takistamiseks ja olemas on valve. Töötajaid juhendatakse regulaarselt ja viiakse läbi õppuseid (igal aastal). Kasutusel on ohuolukorras tegutsemise juhend, milles on võimalikud ohuolukorrad kirjeldatud ja toodud lahendused ohu vältimiseks või tekkinud reostuse kiireks likvideerimiseks. Hoonetes on olemas automaatne tulekustutussüsteem, tulekustutid ja absorbendid on kättesaadavad. Et vältida avariiolekordade tekkimist ning õnnetus- ja vahejuhtumitest (s.h. süttimisest, põlengutest) tulenevat heidet on ettevõttel koostatud Üldine tuleohutusjuhend ja AS Väätša Prügila tulekahjuriskide kaardistus ja süttimise haldamise kava.

Erinevate seadmete rikete ennetamiseks järgitakse tegevusprotseduure ja -juhendeid, seadme õige kasutamise juhendeid, hooldus- ja remondijuhendeid ja -graafikuid, tööohutusjuhendeid. Gaasiseadmete eest vastutab eraldi isik, kes tagab regulaarse hoolduse. Nõrgveepuhasti hooldamiseks on sõlmitud leping. Lepingupartneri kohustus on teostada seadmete korralist hooldust, et kindlustada seadmete võimalikult häirevaba töö. Korralise hoolduse sagedus on 4 korda aastas. Korraline hooldus teostatakse vastavalt hooldusjuhendile. Lisaks teostatakse ka avariihooldust. Puhasti operaator on koolitatud ja omab vastavat pädevust. Kõik õnnetused registreeritakse mittevastavuste registris.

Eelnevalt kirjeldatud süsteemide ning õnnetuste ja avariiolekordade vältimise meetmete rakendamisel ja kompleksloa nõuete jälgimisel ei ole ette näha taotletava tegevusega kaasnevaid märkimisväärsed avariiolekordi või on tekkivad olukorrad lokaalse ulatusega, mis likvideeritakse kiiresti ning mille mõju keskkonnale on minimaalne ja see ei ulatu väljapoole prügila mõjuala.

3.1.8. Tegevuse seisukohast asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide oht, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide oht teaduslike andmete alusel

Suurõnnetuseks võib olla ettevõtte ulatuslik tulekahju, mis võib põhjustada saasteainete heite välisõhku ning kustutusvee sattumise loodusesse juhul, kui nõrgveekogumise basseini ei mahuta piisaval määral heitvett, kui puhasti ei tule toime suurenenud vee kogusega ning pole võimalik heitvett tagasi prügila kehandisse pumbata. Kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetusi või katastroofe taotletava tegevusega eeldatavalt ei kaasne.

3.2. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1. Olemasolev ja planeeritav maakasutus ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Ettevõtte taotleb olemasoleva kompleksloa muutmist Väätsa Prügila käitises Roovere külas, Türi vallas, Järva maakonnas. Väätsa Prügila tegutseb alates 03.09.2004.

Käitise kinnistute suurus on kokku 33,12 ha (331 200 m²), ladestusala planeeritud pindala suurus on 8,8 ha. Käesoleva kompleksloa muutmise raames ei kavandata territooriumi laiendamist, kuid kasutusse võetakse osa maa-alast, millel varasemalt ei ole jäätmekäitlustegevust tehtud (ala nr 2) Vee juhtimine on planeeritud rajatava platsi kalletega suunata kogumiskraavi. Kogumiskraavi veekindlus tagatakse spetsiaalse põhjakattega (bentoniitsavi matt või samaväärne lahendus) et vältida saasteainete leostuvust pinnasesse ja põhjavette.

Kogu ala on kaetakse veekindla kattega (asfaltkattega). Jäätmekäitlustoiminguid teostatakse ainult kõvakattega, veekindlal alal, millel on tagatud kalded ja vee kogumine.

Prügi ladestamine toimub olemasolevas nõuetekohaselt rajatud tavajäätmete prügilas. Prügila ladestusmahtu ei suurendata. Ohtlike jäätmete ladestamisel tuleb arvestada prügilamääruse § 21 nõudeid.

Lähim kaitstav looduse üksikobjekt, kaheksaharuline pärn (Pärnamäe pärn, KLO4000692) asub, ca 1,7 km kaugusel. Teised looduskaitsealad (Iidva looduskaitseala, KLO1000240 ja Piiumetsa maastikukaitseala, KLO1000327) ja kaitstavad üksikobjektid (sulgjas õhik (*Neckera pennata*, KLO9402820) ja teder (*Lyrurus tetrax*, KLO9130823) jäävad ca 3 km kaugusele ja on ka rahvusvahelised loodusladad. Käitise heiteallikate 500 m mõjupiirkonda jääb I kaitsekategooria loomaliigi püsielupaik. Käitise läheduses ei paikne kultuurimälestisi või muid sarnasid objekte. Väätsa Prügilat ümbritseb igast küljest mets.

Käitise mõjupiirkonda ei jää teisi jäätmekäitluskohi ega ohtlikke objekte (suurõnnetuse ohuga ettevõtteid).

3.2.2. Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõimes

Käitise paiknemise kinnistutel ja selle vahetus läheduses ei paikne märgalasid, jõeäärseid alasid, jõesuudmeid, randu ja kaldaid, merekeskkonda ega looduslikke pinnavorme, mis saaksid kavandatava tegevuse tõttu mõjutatud. Lähim veekogu on ca 300 m kaugusel looklev Lintsi jõgi. Käitist ümbritseb mets, kuhu võib aeg-ajalt sattuda käitise tegevuse tulemusena lendprügi, kuid seda koristatakse regulaarselt. Suurema osa võimalikust lendprügist püüab kinni käitise territooriumi piirav aed. Ala nr 2 on rajatud ehitusprojekti alusel, sealt on eemaldatud viljakas pinnas ja asendatud/asendatakse see ehituseks sobivate materjalidega vastavalt ehitusprojektile. Kompleksloa muutmisega seoses ei ole vaja teostada täiendavaid ehitustöid

jäätmekäitlustegevuste teostamiseks.

3.2.3. Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Käitise tegevuse hinnanguliseks mõjupiirkonnaks arvestatakse välisõhu saaste kaugust, mis võrdub selle tootmisterritooriumi kõrgeima paikse heiteallika 50-kordse kõrgusega maapinnast (keskkonnaministri 17.12.2019 määruse nr 73 „Keskkonnakompleksloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnakompleksloa taotluse ja loa andmekoosseis“ § 8 ja keskkonnaministri 23.10.2019 määruse nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ § 22 lg 2 p 3). Käitise kõrgeim heiteallikas on sisepõlemismootor, mille saasteainete väljutamiskõrgus on 10,2 m. Seega on käitise mõjupiirkonnaks 520 m ($10,2 \times 50 = 520$).

Käitise territoorium ei asu müratundlike objektide (nt elumajad ja ühiskondlikud hooned) lähedal. Aktiivne tööaeg on kella 8.00 kuni 17.00, välditakse mürarohkeid tegevusi väljaspool aktiivset tööaega. Prügila on ümbritsetud metsaga, mis summutab müra ja vähendab selle levikut.

Arvestades käitise kaugust suuremast elamupiirkannust, siis ei ohusta see elanikkonna tervist ja heaolu. Elanikkonnal ja tööstuses tekkiva prügi käitlemine on vajalik ning käitise asupaik on selleks sobilik. Lõhnahäiringuid aitab vähendada jäätmete liigiti sorteerimine, ladestatava prügi tihendamine, anaeroobsete protsesside vältimine kompostimisel.

3.2.4. Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Taotletava tegevuse käigus ei teki negatiivset mõju inimeste tervisele või heaolule. Keskkonnaametile teadaolevalt ei ole kohalik elanikkond kavandatavale tegevusele vastu. Käitise mõjualasse ei jää elamupiirkonda ning käitist ümbritseb mets..

Käitise tegevuse käigus on esinenud põlenguid (sorteerimisele toodud või ladestatud jäätmete põlenguid).

Käitise tegevuse käigus esineb prügilale spetsiifilist lõhnaheidet. Vastavalt lubatud heitkoguste (LHK) projektile on arvutuste tulemusena leitud, et heiteallikate koosmõju korral esineb lõhnahäiringu tase ($0,25 \text{ OU/m}^3$) 15% aasta lõhnatundidest maksimaalse ulatusega ca 660 m kaugusel tootmisala piirist põhjas ning ca 440 m kaugusel tootmisala piirist idas. Lõhnahäiringu teoreetiline tase 15 % aasta lõhnatundidest ulatub seejuures lähima elamumaa piiri lähedale ca 155 m kaugusel tootmisterritooriumi piirist loodes. Arvestades käitise tegevuse iseloomu, siis ei saa välistada, et saasteainete ebasobivate hajumistingimuste juures võivad tekkida lõhna tajumise episoodilised kontsentratsioonid käitisest väljaspool. Siinjuures tuleb arvestada, et

lõhnahäiringuga modelleeritud tulemused on hinnangulised ja arvutatud halvimate hajumistingimuste korral, samuti on lõhna tajumine inimestel erinev ning sõltub väga paljudest teguritest (haistmismeele tundlikkusest, harjumusest jms), mistõttu ei tähenda isiku individuaalne lõhna tajumine koheaselt lõhnahäiringu esinemist.

Suuremad lõhnahäiringud tekivad peamiselt jäätmete bioloogilise käitluse käigus, eeskätt bioloogiliselt töödeldavate jäätmesegude aereerimisel. Bioloogiline käitlus toimub ettevõttes ka kehtiva loa alusel. Võrreldes kehtiva loaga, siis komposti tootmine (käitlustoiming R3o), ei suurene. Mahult suureneb pinnaste puhastamise toiming (R5o) ja eraldi on tegevusena välja toodud ka reoveesette käitlemine ja bioloogiline töötlemine (D8).

Arvestades käitise kaugust suuremast elamupiirkannust, siis ei ohusta see elanikkonna tervist ja heaolu. Elanikkonnal ja tööstuses tekkiva prügi käitlemine on vajalik ning käitise asupaik on selleks sobilik. Lõhnahäiringuid aitab vähendada jäätmete liigiti sorteerimine, ladestatava prügi tihendamine. Bioloogiliste protsesside läbiviimisel on oluline anaeroobsete protsesside vältimine (kompostimisel, pinnase puhastusel), piisavas koguses tugiaine lisamine ja õhutamine, vajadusel niisutamine. Lõhnahäiringuid on võimalik leevendada ka protsesside läbiviimise aja valikuga ja ilmastikuoludega arvestamisel.

3.3. Hinnang keskkonnamõju olulisusele

Alljärgnevalt on toodud kavandatava tegevuse keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

3.3.1. Mõju suurus

Keskkonnakompleksloa muutmise taotlusmaterjalides toodud andmetest lähtudes, ei põhjusta kavandatav tegevus (käitamisega kaasnevate mõjutegurite suurus (heited õhku, jäätmete, vee ja maavarade jm ressursside kasutus) olulise keskkonnamõju ilmnemist võrreldes kehtiva kompleksloa alusel lubatud tegevustega.

Tegevusloa võib anda, kui seda lubab Natura 2000 võrgustiku ala kaitsekord ning otsustaja on veendunud, et kavandatav tegevus ei mõjuta ebasoodsalt selle Natura 2000 võrgustiku ala terviklikkust ega kaitse eesmärki (KeHJS § 29 lg 2). Käitise ja selle mõjualas puuduvad Natura 2000 võrgustiku alad. Ettevõtte kavandatava tegevuse puhul on välistatud ebasoodsa mõju avaldamine Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärgiks olevatele liikidele ja elupaikadele. Juhul kui käitises toimub tegevus keskkonnanõuete kohaselt, ei ulatu eeldatavasti tegevuse mõjuala kaitstavate loodusobjektini, mistõttu puudub mõju nendele. Jäätmete käitlemisel ja ladustamisel jälgitakse asjakohaseid meetmeid ja PVT dokumentide nõudeid pinnase ja vee kaitsmiseks ja negatiivsete keskkonnamõjude vähendamiseks. Kui ettevõtte tegevuse käigus on jäätmete käitlemise ala kaitstud läbilaskmatu kattega ja tõkestatakse sealt kogutava vedeliku valgumine pinnasesse ja veekogudesse (sh käitist ümbritsevad kraavid) , ei teki ettevõtte tegevuse käigus olulist negatiivset keskkonnamõju pinnasele ja veele. Ettevõtte tegevusega ei ole ette näha olukordi, mis põhjustaksid pöördumatuid muutusi antud piirkonnas. Arvestades tegevuse väiksemahulisust ja on vähe tõenäoline et tegevus võiks avaldada mõju kliimale.

Lähtudes käitise kaugusest elamuhoonetest, puudub mõju inimestele, sh tervisele, heaolule ning varale, samuti mõju kultuuripärandile, sh puudub piiriülene mõju. Selleks peab ettevõtte järgima ettenähtud keskkonnakaitse- ja ohutusnõudeid, käitise tegevus peab vastama parimale võimalikule tehnikale ja jäätmete käitlemiseks kasutatavad seadmed peavad vastama selleks tööks kehtestatud tehnilistele nõuetele. Nimetatud tingimuste täitmine vähendab avariolukordade esinemise tõenäosust, sh ennetab suurõnnetuste või katastroofide esinemist.

3.3.2. Mõjuala ulatus, tugevus ja kestus, mõju piiriülesus

Kavandatava tegevusega ei kaasne uut olulise keskkonnamõjuga alade teket. Väätsa Prügilas toimub ohtlike ja tavajäätmete käitlemine aasta läbi 24 tundi ööpäevas, seega on käitise töö tõttu tekkiv mõju pidev. Siiski jäätmete vastuvõtt, ümberpakkimine ja segude koostamine toimub tavapärasel päeval tööajal.

Väätsa Prügila käitamine ei avalda piiriülest mõju. Seega ei ole KMH eelhinnangu raames piiriülese mõju käsitlemine vajalik.

3.3.3. Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

Arvestades rahvusvaheliste Natura 2000 loodusalade kaugust käitisest ja nende paiknemist väljaspool kavandatava tegevuse mõjuala on vähe tõenäoline, et kavandatav tegevus avaldaks negatiivset mõju rahvusvahelise tähtsusega loodusaladele. Lähtudes eeltoodust ei ole vajadust Natura-eelhindamise läbi viimiseks.

3.3.4. Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Käitise lähipiirkonnas ei ega mõjualas ei toimu muid tegevusi, mis võiks koosmõjus jäätmekäitlusega avaldada negatiivset keskkonnamõju.

3.3.5. Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalusi

Ebasoodastel ilmastikutingimustel, näiteks kuivaperioodil, tuleb vältida tolmu tekitavaid tegevusi ja vajadusel pinnast ja puistanguid niisutada tolmu vähendamiseks. Suurte vihmasadude, tulvavee ja muude liigvett põhjustavate ilmaolude korral tuleb vältida käitise territooriumilt reostunud sademevee kandumist haljasalade pinnasesse ja käitist ümbritsevasse kraavidesse. Nõrgvee kasutamine prügila kastmiseks on võimalik vaid juhul, kui on välistatud muud heited vette ja pinnasesse. Käitise territooriumil saastunud vee pinnasesse imbumise vältimiseks tuleb veekogumissüsteemid isoleerida (vettlabilaskmatu pinnas vms veekindel süsteem). Saastunud vee kogumiseks mõeldud süsteemid peavad tagama käitisest tekkiva vee tõrgeteta kogumise, edasijuhtimise ja mahutamise enne puhastamist ja suublasse juhtimist.

Jäätmete käitlemisel tuleb jälgida tuleohutusnõudeid ja kasutada ennetusmeetmeid käideldavate jäätmete ja ladealade süttimise vältimiseks. Õnnetusjuhtumitele (tulekahjud, lekked jms), tuleb

reageerida koheselt ja tõkestada reostuse sattumine keskkonda.

Ebasoodsa mõju ennetamise ja varajase avastamise eesmärgil toimub käitises nii omaseire kui kompleksloaga kehtestatud keskkonnaseire (regulaarne prügilagaasi koostise seiret, nõrgvee-, pinna- ja põhjavee seire, visuaalne kontroll heakorra jms osas jne).

3.4. Eelhinnangu järelendus

Keskkonnaameti hinnangul puudub kavandataval tegevusel oluline keskkonnamõju, mistõttu KMH algatamine ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

- 1) Ettevõtte territooriumil ja mõjualas puuduvad Natura 2000 võrgustiku alad. Seega on välistatud, et ettevõtte kavandatav tegevus võiks kas üksi või koosmõjus teiste tegevustega avaldada ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärgiks olevatele liikidele ja elupaikadele. Samuti puuduvad territooriumil teised kaitstavad loodusobjektid, mistõttu puudub otsene mõju ka nendele;
- 2) Ettevõtte tegevusega ei kaasne olulist mõju ümbruskonnale saasteainete, lõhna, müra ega vibratsiooni osas;
- 3) Ettevõtte tegevusega ei kaasne olulist mõju pinna- ja põhjaveele;
- 4) Ettevõtte tegevusega ei ületata keskkonnaministri 27.12.2016 määrusega nr 75 „Õhukvaliteedi piir ja sihtväärtused, õhukvaliteedi muud piirnormid ning õhukvaliteedi hindamiskiirid“ kehtestatud õhukvaliteedi piirväärtuseid ühegi saasteaine osas;
- 5) Keskkonnaameti hinnangul puudub kavandataval tegevusel oluline mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale;
- 6) Ettevõtte tegevuse mõju ei ole piiriülene.

4. ÄRAKUULAMINE

Keskkonnaamet saatis 10.01.2024^[3] KeHJSi § 11 lõike 2² kohaselt eelhinnangu ja KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu Väätsa Prügila AS-ile ja asjaomasele asutustele AS Roger Puit, OÜ Silvanus-Metsatööstus, Riigimetsa Majandamise Keskus ja Türi Vallavalitsus tutvumiseks ning arvamuse ja seisukoha andmiseks hiljemalt 24.01.2024. Nimetatud kuupäevaks ei avaldanud keegi oma arvamust.

^[1] Registreeritud Keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS kirja nr DM-121209-17 all.

^[2] Registreeritud Keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS kirja nr DM-121209-18 all.

^[3] Registreeritud Keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS kirja nr DM-121209-25 all.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Reet Siilaberg
juhataja
ringmajanduse osakond

Teadmiseks: aktsiaselts Roger Puit, OSAÜHING SILVANUS-METSATÖÖSTUS, Riigimetsa
Majandamise Keskus, Türi Vallavalitsus

Kaidi Rämman 53320195
kaidi.ramman@keskkonnaamet.ee